

Lidingö kommun
larande.kultur@lidingo.se

2023-11-23

1 (18)

Dnr-2023:5546

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Högsätra
skola i Lidingö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Högsätra skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Högsätra skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att syftet med uppföljning- och analysarbetet samt åtgärder kopplade till dessa framgår.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och vid behov ompröva delar av skolans arbete med trygghet för att säkerställa att alla elever får en trygg lärmiljö.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver säkerställa att samtliga lärare ägnar tid åt sambedömning vid avsedda tillfällen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2024-11-01** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post till, skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5546) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Högsätra skola leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på ett tydligt sätt. Det gör rektorn genom att skapa goda förutsättningar för lärarna att samverka, ger möjlighet till kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen och gör skolans rutiner och arbetssätt kända för sin personal. Skolan arbetar med jämställdhetsfrågor men saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Vidare bedriver rektorn ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar både kunskapsresultat och skolans resultat avseende trygghet men rektorn är inte tillräckligt tydlig kring syftet med analys- och uppföljningsarbetet samt åtgärder kopplade till detta.

Rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan samt skapar förutsättningar för lärarna att samverka i olika forum. Av intervjuer och av huvudmannen inskickad dokumentation framkommer att lärarna är uppdelade i arbetslag som leds av arbetslagsledare och att de utöver det även är indelade i ämnesslag. Lärarna har mötestid i de båda forumen varje vecka. Det framgår också att lärarna har tät samverkan med elevhälsan som dels medverkar vid behov på lärarnas möten men även finns med vid förutbestämda tillfällen som exempelvis vid klasskonferenser. Lärarna har även möjlighet att boka in sig på elevhälsomöten. I rektorsintervjun framkommer att rektorn följer upp det som framkommer på de olika mötena på ledningsgruppens möten som sker en gång per vecka.

Av granskningen framgår att rektorn ger lärarna möjlighet till kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Det sker främst genom kommunens nätverksträffar där alla lärare ingår men även genom lokala satsningar. Ett exempel som både lärare och rektorn lyfter fram i intervjuer är en kollegial satsning kring läsning som gett utslag i form av högläsning och parläsning i samtliga klasser.

Granskningen visar vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är kända för personalen. I intervjuer med elevhälsans representanter framkommer visserligen att de är involverade i många olika aktiviteter och att deras uppdrag därför upplevs lite spretigt. Dock framgår att de kan få stöd av rektorn att prioritera i arbetsuppgifter och hänvisa

personal vidare till andra funktioner i verksamheten om det skulle behövas. I intervjuer med rektorn framkommer att nya och obehöriga lärare tilldelas en mentor och även får stöd av både ämneslag och arbetslag kring olika delar.

Skolan arbetar med jämställdhetsfrågor men saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att skolan arbetar med jämställdhetsfrågor. Av inkommen dokumentation och av samtliga intervjuer med skolans personal framgår att skolan följer upp och analyserar, både kunskapsresultat och resultat avseende trygghet, uppdelat på flickor och pojkar. I inkommen dokumentation ger rektorn även exempel på lärares metoder och arbetssätt i olika ämnen för att förebygga traditionella könsmönster: genomtänkt fördelning av talutrymme, samtal om mänskliga rättigheter och olika familjekonstellationer, användning av könsneutrala begrepp och medvetna gruppindelningar. I intervjuer med lärarna bekräftas att en del lärare använder talstickor för att fördela talutrymmet samt att lärare pratat om olika frågor kopplade till jämställdhet i olika ämnen och sammanhang, både med elever och inom kollegiet.

Av granskningen framkommer vidare att flera insatser kring jämställdhet gjorts på skolan. Exempelvis fanns en period ett problem med pojkars jargong i en klass och trygghetsteamet gjorde då insatser som gav positiv effekt. I intervju med lärare framgår att lärare haft lektionsbesök av rektorn med fokus på jämställdhet. Lärare uppger även att de har pratat om bemötande av elever ur ett jämställdhetsperspektiv för några år sedan. I intervjuer med elever framkommer att de pratat om jämställdhet på en trivelsdag och att de upplever att de flesta lärare behandlar eleverna jämställt men några elever ger även exempel på enskilda lärare eller lektioner då det inte upplevts rättvist utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Granskningen visar att det finns en medvetenhet kring jämställdhetsfrågor på skolan men att det inte pågår något systematiskt och långsiktigt arbete. I intervjuer med lärarna framgår att det finns en medvetenhet kring jämställdhetsfrågor och att de pratat en del om ämnet genom åren men att det inte finns något specifikt uttalat arbete från rektorn som syftar till att säkerställa att den utbildning eleverna får är jämställd. I intervju med rektorn bekräftas att det inte finns någon gemensam plan för jämställdhetsarbetet men rektorns upplevelse är att skolan har en samsyn kring frågorna.

Det systematiska kvalitetsarbetet är till viss del otydligt

Granskningen visar att rektorn systematiskt och löpande under läsåret följer upp skolans kunskapsresultat i samtliga ämnen och klasser samt resultat kopplat till trygghet. Rektorn använder flera olika metoder för att följa upp resultaten som exempelvis statistik, dialoger med elever och personal i olika forum, kartläggningar och bedömningar samt enkäter som inkluderar resultat av trygghet och studiero. För att följa upp undervisningens genomförande och förutsättningar genomför rektorn och biträdande rektorer både strukturerade lektionsbesök med efterföljande återkopplingssamtal samt oförberedda lektionsbesök. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer dock att lektionsbesöken inte kunnat utföras i den utsträckning som planerats. Ytterligare exempel på metod rektorn använder för att få en god nulägesbild är att ofta vara ute i verksamheten och vara tillgänglig för personalen och eleverna vilket framkommer i intervjuer med elevhälsans representanter och rektorn.

Granskningen visar vidare att rektorn arbetar kontinuerligt med att analysera skolans olika resultat. Analysarbetet sker i flera olika forum där rektorn involverar lärare, elevhälsa, skolledning och huvudman för att identifiera orsaker till eventuella skillnader i både kunskaps- och trygghetsresultat och i variationer mellan elevgrupper och ämnen. Det framgår vidare av granskningen att personalen på arbetsplatsträffar gemensamt gått igenom betygsstatistik och exempelvis jämfört resultat mellan kön, olika klasser på skolan och med klasser i andra skolor på Lidingö. Vidare framkommer att analysarbetet i de olika forumen är välorganiserat med styrda färdiga frågeställningar från rektorn och att frågeställningarna ser lite olika ut beroende på vilken personalgrupp som genomför analysen.

Av granskningen framgår att rektorn vidtar åtgärder utifrån analyser av olika resultat på skolan. I den inkomna dokumentationen framgår att rektorn med hjälp av de biträdande rektorerna, elevhälsans personal och arbetslagsledarna beslutar vilka insatser och åtgärder som behöver genomföras i syfte att utveckla undervisningen. I intervjun med rektorn framkommer olika åtgärder som initierats utifrån skolans resultat: fokus på att utveckla elevernas läsning i samverkan med förstelärarna, omfördelning av resurser, omstrukturering av grupper, några klasser har fått prova en specifik undervisningsmetod och ett tydligare arbete kring Läsa-skriva-räkna-garantin i samverkan med Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Granskningen visar emellertid att rektorn, trots ovanstående beskriven arbetsprocess, inte skapat tillräcklig delaktighet och förståelse kring arbetet hos lärarna. I Skolinspektionens enkät har lärare svarat på ett sätt som gett lågt utslag på delaktighet i skolans systematiska uppföljningsarbete avseende kunskaper, trygghet och studiero samt om

skolan genomför relevanta utvecklingsinsatser¹. I intervjuer med lärare framkommer att lärarna dels upplever att de gör mycket för sakens skull och dels upplever att de inte får tillräcklig återkoppling från skolledningen eller elevhälsan efter lärarnas arbete med uppföljningar och analyser. I intervjun med rektorn framkommer att en möjlig orsak till lärarnas upplevelse kan bero på att det skiljer sig mellan olika förväntningar på vad analysarbetet ska leda till och olika förståelse för hur insatserna hör ihop med de analyser som är gjorda.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att syftet med uppföljning- och analysarbetet samt åtgärder kopplade till dessa framgår.

Det framgår av granskningen att det saknas förståelse och delaktighet i verksamheten kring delar av det systematiska kvalitetsarbetet vilket medför en osäkerhet kring arbetsprocessen och de åtgärder som beslutas om. I det uppföljnings- och analysarbete som genomförs saknas till viss del en tydlig syftesbeskrivning samt återkoppling till lärarna vilket medför en otydlighet i arbetsprocessen. Rektorn förmedlar inte tillräckligt tydlig vad syftet med uppföljnings- och analysarbetet är samt åtgärder kopplade till det.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tydliggöra verksamhetens uppföljnings- och analysarbete samt vilka insatser och utvecklingsåtgärder som ska genomföras utifrån det arbetet. Syftet med ett sådant arbetssätt är att skapa mer delaktighet hos verksamhetens anställda vilket kan bidra till förankring och ökad förståelse för verksamhetens utvecklingsområden, styrkor och utvecklingsarbete.

¹ Skolinspektionen, 2023. Skolenkäten, resultat för pedagogisk personal, våren 2023. Enkätresultaten finns på Skolverkets webbplats.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att eleverna ges ett aktivt lärarstöd och undervisningen är varierad och strukturerad. Undervisningen innehåller naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och lust att lära samt är anpassad efter elevernas olika förutsättningar. Elevernas ges möjlighet att reflektera över sitt lärande och är på olika sätt delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Elevernas ges ett aktivt lärarstöd och undervisningen är varierad och strukturerad

Granskningen visar att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att lärarna hjälper eleverna att komma igång med sitt skolarbete, rör sig runt bland eleverna under lektionen och stöttar de elever som behöver hjälp samt uppmärksammar även elever som inte ber om hjälp. Bland annat ger läraren återkopplingar individuellt till eleverna när öppna frågor ställs och olika förslag på fortsatt arbete med uppgiften diskuteras.

Av granskningen framgår att undervisningen är varierad. I Av lektionsobservationer och av intervjuer med lärare framgår att lärarna på de flesta lektioner låter eleverna arbeta i olika gruppkonstellationer samt med olika typer av aktiviteter för att bibehålla elevernas engagemang under hela lektionen. Exempelvis hålls elevers engagemang igång via samtal och frågor kopplade till elevers intresseområden, lekfulla övningar, samt byte mellan flera olika moment under lektionen. I intervju med elever framkommer att de mestadels anser att lektionerna på skolan är varierade och intressanta, men att det skiljer sig åt beroende på vilken lärare eller lektion det är.

Av granskningen framkommer vidare att det finns en strukturerad undervisning. Det framkommer dock, i både intervjuer och av lektionsobservationer, att strukturen skiljer sig till viss del åt mellan stadierna och även beroende på vilken lektion det är. Rektorn uppger att strukturen överlag ska innehålla inledning, genomförande och

avslut samt att syfte, mål och ett sammanfattande avslut ska finnas med, men att variationer kan ske beroende på om lektionen ingår i en serie eller i ett flöde över dagen. Av de lektionsobservationer Skolinspektionen genomförde syntes gemensamma nämnare på samtliga lektioner som inledning, genomförande och avslut samt fasta placeringar. Dock skiljde sig innehållet i de olika delarna åt. På några lektioner hade lärarna en kort inledning och ett avslut av mer praktiskt karaktär som exempelvis att sitta eller stå på sin plats när lektionen slutade medan andra lärare hade en mer fyllig inledning där syfte och mål med lektionen framgick samt att de även sammanfattade det eleverna lärt sig eller arbetat med vid avslut av lektionen. De äldre eleverna uppger i intervju att mål, syfte och pedagogiska planeringar finns i den digitala plattform som skolan använder.

I sammanhanget vill Skolinspektionen lyfta vikten av att lärare, tillsammans med elever, utvärderar om ett fylligare innehåll kring inledning och avslut kan vara värdefullt att utöva på fler lektioner.

Undervisningen stärker elevernas motivation att lära och lärarna anpassar innehåll och arbetssätt utifrån elevernas förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. I lärarintervjun framkommer att lärare arbetar medvetet med att skapa goda relationer med eleverna för att på det sättet individuellt stötta eleverna i deras skolarbete. Lärarna uppger att det ser olika ut för varje elev hur eleven blir motiverad till skolarbete och att det är viktigt att lärarna har den kännedomen om elevens behov och förutsättningar. Det framgår vidare att lärarna har genomgående höga förväntningar på eleverna. Lärarna uppger i intervjun att de uppmuntrar eleverna till skolarbete och anpassar sina förväntningar till respektive elev. I intervju med eleverna på högstadiet framkommer att de flesta lärare är positivt inställda och att lärarna uppmuntrar eleverna att klara av saker. Visserligen uppger enstaka elever att de inte har lika goda relationer till alla lärare men överlag uppger eleverna att de får stöd och uppmuntran av lärarna.

I intervjuer med eleverna på låg- och mellanstadiet framgår att lärarna gör olika saker i syfte att motivera eleverna som exempelvis låta eleverna fortsätta på en berättelse, visa film eller spela spel, så som multiplikationsspel, och att de aktiviteterna gör eleverna intresserade av skolarbetet.

Vidare framgår av granskningen att undervisningens innehåll är anpassat till aktuell elevgrupp. I intervjuer med lärare framkommer att de anpassar undervisningen på olika sätt utifrån aktuell elevgrupp och individers olika behov och förutsättningar. Lärarna framhåller vikten av att lära känna eleverna för att kunna göra rätt

anpassningar och ger exempel på anpassat läromedel, individuellt stöd, riktade frågor och följdfrågor, begreppslistor och mer utvecklande arbetsuppgifter till elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna berättar i intervjuer att de kan få extrauppgifter och fördjupningsuppgifter när de är klara med olika arbetsuppgifter och stöd om de behöver hjälp. Som exempel berättar eleverna att läraren sitter vid ett särskilt bord i klassrummet och att elever som behöver mer hjälp kan sitta tillsammans med läraren och en mindre grupp elever. Av lektionsobservationer framkommer att lärarna både utmanar och ger stöd till eleverna. Exempelvis agerar lärare som skrivhjälp åt en elev under en observerad lektion och gemensamma uppgifter har olika nivåer att välja på för eleverna.

Eleverna ges utrymme för reflektion och deltar i planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att lärarna ger eleverna möjlighet till reflektion. I lärarintervjuer framgår att lärarna i sin undervisning ställer frågor utan givna svar till eleverna som exempelvis "Vad förvånar dig i den här texten?" eller "Vad tänker ni?". I intervjuer med eleverna och på några av de observerade lektionerna bekräftas att eleverna får frågor utan givna svar. I elevintervjuer framgår också att de har fått reflektera över sitt lärande på utvecklingssamtalen och att de pratat om olika strategier för lärande i matematiken. Lärarna uppger att de pratar med eleverna om strategier för lärande både på utvecklingssamtal och på mentorstid men även vid andra tillfällen. Både lärare och representanter från elevhälsan uppger i intervjuer att de även pratar med eleverna om studieteknik.

Vidare visar granskningen att eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. I intervjuer med både lärare och elever ger de exempel på olika typer av utträdesbiljetter samt att eleverna får utvärdera undervisningen i slutet av ett arbetsområde eller i slutet av terminen. I elevintervjuer framkommer att en elevutvärdering lett till att läraren ändrat i undervisningen. Några lärare berättar även i intervjuer att de ser över elevernas utvärderingar och ändrar vissa saker i undervisningen efter synpunkterna. En ändring som lärare ger exempel på är att hen kortat ner genomgångar när eleverna upplevt att de varit för långa.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan har ett samlat arbete med studiero och ett gemensamt förhållningssätt för att skapa en god lärmiljö. Skolans personal har tillsammans med eleverna gemensamma strategier för att uppnå och bibehålla god studiero. Vidare bedriver skolan ett medvetet och systematiskt arbete med att skapa trygghet på skolan. De insatser som skolan gör har god effekt på skolan som helhet men eftersom det finns en viss otrygghet är insatserna inte tillräckliga.

Skolan bedriver ett medvetet arbete kring att skapa studiero

Granskningen visar att det generellt råder god studiero på skolan. Av samtliga lektionsobservationer framgår att elever kan arbeta ostört och att klassrumsklimatet är lugnt. Av inkommen dokumentation framgår att flera insatser gjorts för att bibehålla och förbättra studieron exempelvis införande av mobilfri skola, gemensam lektionsstart samt tydligare klassrums- och ordningsregler. I intervjuer med lärare på högstadiet och elevhälsans representanter framkommer att de kommit överens om att eleverna arbetar i klassrummet under lektionstid för att minimera spring i korridorerna och rörelse in och ut från klassrum. Av intervjuer med elever framgår att de flesta elever upplever att det är studiero men att det varierar beroende på vilken lärare och lektion de har. Elever uppger att de är delaktiga i arbetet med att skapa studiero genom att ta fram gemensamma klassrumsregler och genom samtal om vad studiero innebär. I intervjun med rektorn bekräftas att studieron generellt är god men att skolan har behövt göra fler anpassningar på gruppnivå jämfört mot tidigare.

Skolans medvetna arbete för att skapa trygghet ger inte fullt ut tillräcklig effekt

Granskningen visar att personalen på skolan har ett gemensamt förhållningssätt och bedriver ett medvetet arbete för att skapa trygghet för eleverna. Skolan genomför elevenkäter varje termin för att ta reda på elevernas upplevelse av trygghet. Utifrån analys av resultaten har rektorn bland annat beslutat om förändringar i

rastverksamheten för att öka närvaron av vuxna och vuxenstyrda aktiviteter i syfte att öka tryggheten. I intervjuer med rektorn och elevhälsans representanter framgår att de infört en mobilfri skola även på högstadiet för att skapa ökad trygghet och trivsel vilket de redan ser positiva effekter av. En representant i elevhälsan uppger exempelvis att eleverna är ute mer på rasterna samt att eleverna på högstadiet spelar brädspel och liknande i större utsträckning än tidigare. I intervju med rektorn beskrivs att ytterligare en åtgärd avseende trygghet är att skolan mer kontinuerligt än tidigare följer upp skolans trygghetsarbete utifrån skolans trygghetsplan. Det görs bland annat genom att rektorn möter kuratorn varje vecka och att de dokumenterar arbetet regelbundet. I intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns ett trygghetsteam där både elever och lärare är med och att skolan regelbundet arrangerar trivseldagar med olika teman.

Av granskningen framgår också att det finns ett gemensamt förhållningsätt bland personal kring hur man skapar trygghet på skolan. Eleverna beskriver i intervjuer att de känner sig trygga och att det finns vuxna att vända sig till. Det framgår också i intervjuer med lärarna och elevhälsans representanter att personalen har en samsyn kring vad som är trygghetsskapande, exempelvis arbetar de med att skapa goda relationer till eleverna och efter principen att alla elever på skolan är allas ansvar vilket betyder att personalen snabbt agerar när kränkningar eller otrygga situationer uppstår eller kommer till deras kännedom. I intervjun med elevhälsan framgår att eleverna upplever att de kan vara sig själva och att det är ett tillåtande klimat för varandras olikheter på skolan.

Det framkommer även att skolan nyligen infört en konsekvenstrappa utifrån direktiv från huvudmannen. I intervju med eleverna framkommer att de upplevde införandet av trappan som överraskande och att lärare använder den på lite olika sätt. I intervju med såväl elevhälsans representanter som lärarna framkommer att det finns en otydlighet och tolkningsmöjligheter kring de olika stegen i trappan. Rektorn framhåller i intervju att skolan behöver arbeta vidare med konsekvenstrappan som metod och förankra samt skapa en samsyn kring hur den ska användas.

Av granskningen framkommer dock att trygghetsarbetet inte fullt ut ger tillräcklig effekt. I intervju med såväl elevhälsans representanter som lärarna framgår att det alltså råder en viss otrygghet i vissa elevgrupper och i vissa situationer på skolan, vilket negativt påverkar både elever och personal. I intervju med rektorn framkommer att otryggheten i vissa grupper är känd och att skolan har utmaningar. Flera insatser har gjorts och görs för att öka tryggheten. Rektorn beskriver bland annat att elevhälsans olika professioner arbetar både på grupp- och individnivå för att förbättra tryggheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och vid behov ompröva delar av skolans arbete med trygghet för att säkerställa att alla elever får en trygg lärmiljö.

Av granskningen framgår att trygghetsarbetet inte fullt ut ger tillräcklig effekt och att de insatser som gjorts och görs därför inte är tillräckliga. Rektorn behöver därför följa upp och vid behov ompröva delar av skolans arbete för att säkerställa en tryggare miljö för elever och personal.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn gör en noggrann kartläggning av tryggheten utifrån nuläget och utifrån analysen av kartläggningen vidtar ändamålsenliga åtgärder samt följer upp effekterna av dessa. Rektorn behöver vara tydlig med vilka insatser och åtgärder som ska genomföras och på vilket sätt insatserna ska bidra till ökad trygghet.

För att få inspiration till fortsatt och fördjupat arbete kan rektorn läsa hur andra skolor arbetat. Skolinspektionen rekommenderar rektorn att ta del av Skolinspektionens tematiska analys [Skolors arbete med trygghet och studiero](#)².

² Skolinspektionen, 2020. Skolors arbete med trygghet och studiero, en tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2019. Publikationen finns på Skolinspektionens webbplats.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammantagna bedömningen av området är att rektorn följer upp och analyserar avvikelser i lärarnas bedömningar och betygssättning. Rektorn för även diskussioner med lärare kring avvikelser och skillnader. Lärare samverkar till stor del kring bedömning men rektorn säkerställer inte att samtliga lärare genomför sambedömning.

Rektorns analyserar omdömen och betyg i syfte att upptäcka eventuella avvikelser

Granskningen visar att rektorn följer upp, analyserar eventuella avvikelser och skillnader i lärarnas bedömning och betygssättning samt vidtar adekvata åtgärder. Av inkommen dokumentation framkommer exempelvis att rektorn identifierat avvikelser och vidtagit åtgärder kring att lärare i låg utsträckning använder omdömet ”mer än godtagbara kunskaper”. I intervju med lärare bekräftas att rektorn haft samtal med dem om avvikelsen och tydliggjort att de ska bedöma i fler nivåer. I intervju med rektorn framkommer ytterligare exempel där rektorn föregående läsår noterat att elevers betyg i årskurs 6 inte stämde överens med tidigare bedömningar i årskurs 5. Rektorn uppmärksammade att lärare gjorde olika tolkningar för vad som krävdes i elevernas presentationer för att få ett visst betyg. Rektorn hade samtal med lärarna och lärarna hade sedan kontinuerliga samtal med varandra om bedömning för att bedöma likvärdigt och året efter hade skillnaderna minskat.

Rektorn ger inte samtliga lärare tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg

Av granskningen framkommer att rektorn ger förutsättningar för sambedömning och samverkan mellan lärare på skolan samt även samverkan med andra lärare i kommunen. Sambedömningsarbetet i kommunen är organiserat i ämnesgrupper, både i ämnen som har nationella prov och i andra ämnen. I inkommen dokumentation och i intervjuer med rektorn och lärare bekräftas att många lärare samverkar regelbundet kring bedömning och att det stärker likvärdighet och kvalitet i bedömningar. Bland annat sker diskussioner i arbetslagen och på klasskonferenser där lärare, elevhälsan och rektorn gör betygsanalyser. Andra underlag för bedömningsarbetet är nationella

prov, screeningar, kartläggningsmaterial och Skolverkets bedömningsstöd. Vidare framgår av lärarintervju att samplanering sker årskursvis där även bedömningsunderlag ingår vilket bidrar till ökad likvärdighet. Däremot framkommer i intervju med lärare att mötestiden använts på olika sätt och att alla lärare inte avsatt tid för sambedömning på grund av andra prioriteringar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektor behöver säkerställa att samtliga lärare ägnar tid åt sambedömning vid avsedda tillfällen.

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg men eftersom samtliga lärare inte deltagit i arbetet behöver rektorn säkerställa att samtliga lärare ägnar tid åt bedömning. Skolinspektionen framhåller vikten av att samtliga lärare på skolan behöver få goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar av elevernas kunskapsutveckling.

Underskrifter

Beslutet har fattats av Ylva Tillquist, utredare.

I den slutliga handläggningen av ärendet har Christina Wallin, utredare (föredragande) och Lena Johansson-Kärr, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten 24 och 25 oktober 2023. Besöket genomfördes av Christina Wallin, Lena Johansson Kärr och Ylva Tillquist.

Högsätra skola är en grundskola med klass 1-9. På skolan finns också en förskoleklass. Huvudman för skolan är Lidingö kommun. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade Högsätra skola totalt 534 elever i åk 1-9. Förskoleklassen omfattade inte av granskningen.